

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ
МЕДИЧНОЇ (ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ)
ОСВІТИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-
практичної конференції з міжнародною участю
в онлайн-режимі за допомогою
системи Microsoft Teams**

(Тернопіль, 20-21 травня 2021 року)

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2021

УДК 378:61(063)(477)

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай

Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти: виклики сьогодення та перспективи їх вирішення : матеріали XVIII Всеукр. наук.-практ. конф. в онлайн-режимі за допомогою системи microsoft teams (Тернопіль, 20–21 трав. 2021 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського МОЗ України. – Тернопіль : ТНМУ, 2021. – 592 с.

Матеріали надруковано в авторській редакції. Автори публікацій несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, даних, відповідної галузевої термінології, власних імен та інших відомостей.

Список літератури

1. Вороненко Ю. Організація безперервного професійного розвитку викладачів у системі медичної діяльності (аналітичний огляд та пропозиції) / Ю. Вороненко, О. Мінцер, В. Краснов // Медична освіта. – 2012. – № 4. – С. 6–17.
2. Гульчій О. Методологічні аспекти розробки навчальних проєктів для післядипломної освіти в охороні здоров'я / О. Гульчій, Н. Захарова // Науковий вісник Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. – 2010. – № 1. – С. 197–201.
3. Доказово побудована комунікація: необхідна передумова управління безперервним професійним розвитком / Ю. Вороненко, О. Гульчій, Н. Харченко [та ін.] // Український медичний часопис. – 2020. – № 4 (138), т. 2.
4. Застосування психографічної сегментації для налагодження комунікації у сфері підготовки лікарів / Ю. Вороненко, О. Гульчій, Н. Захарова, К. Балашов // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2021. – № 4. – С. 68–75.
5. Комунікаційна компетентність як складова комплексного навчання фахівців громадського здоров'я / Ю. Вороненко, О. Гульчій, Н. Захарова [та ін.] // Україна. Здоров'я нації. – 2017. – № 3 (44). – С. 309–310.
6. Мотивація лікарів до безперервного професійного розвитку: від чинників до концептуалізації / Ю. Вороненко, О. Гульчій, Н. Захарова, К. Балашов // Безперервний професійний розвиток лікарів та провізорів в умовах реформування системи охорони здоров'я / МОЗ України, Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика. – К. : НМАПО імені П. Л. Шупика, 2020. – С. 140–143.
7. Особливості дистанційного навчання в рамках післядипломної підготовки лікарів з медицини невідкладних станів / А. О. Волосовець, Б. І. Слонєцький, І. С. Зозуля [та ін.] // Медична освіта. – 2020. – № 3. – С. 5–8.
8. Хижняк М. В. Стилі навчання дорослих за моделлю Колба: можливості освіти, психологічних змін та трансформації життя // М. В. Хижняк // Андрагогічні засади освіти дорослих: теорія й інноваційна практика : матеріали методологічного семінару / за заг. ред. О. Є. Гречаник, Т. М. Хлебнікової. – Х. : ТОВ «Планета-прінт», 2018. – С. 94–103.
9. Methods for communication processes enhancement in the «Provider-Consumer (Learner)» system of educational services / Y. Voronenko, O. Hulchiy, I. Khomenko [et al.] // Wiadomości Lekarskie. – 2020. – T. 73 (8). – S. 1663–1667.
10. Slater M. Choosing audience segmentation strategies and methods for health communication / M. Slater // Designing health messages: approaches from communication theory and public health practice / E. Maibach, R. L. Parrott, eds. – Thousand Oaks, CA : SAGE Publications, 1995. – P. 199–200.

ДОСВІД ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХІАТРІЯ, НАРКОЛОГІЯ» СТУДЕНТАМ АНГЛОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Юр'єва Л. М., Шустерман Т. Й., Ніколенко А. Є.

Дніпровський державний медичний університет МОЗ України

Спалах коронавірусної хвороби (COVID-19) призвів до серйозних змін в освітньому процесі в світі і Україні, зокрема. Введений через COVID-19 карантин, зажадав від закладів вищої освіти, в тому числі медичної, повсюдного переходу на дистанційне навчання. Продуктивність системи дистанційної освіти залежить не тільки від використання

сучасних цифрових технологій, а й усвідомлення необхідності творчого підходу до роботи, встановлення взаємодії студентів і викладачів в інформаційному просторі. З огляду на традиційний підхід до навчання медицині «біля ліжка хворого», особливо актуальною стає методика викладання клінічних навчальних дисциплін в обставинах, що склалися.

У зв'язку з переходом на дистанційний режим роботи кафедри психіатрії, наркології і медичної психології Дніпровського державного медичного університету (ДДМУ) в 2020-2021 навчальному році здійснювала навчання здобувачів освіти, в тому числі агломовної форми навчання, на платформах Moodle та GoogleMeet, що функціонують на базі ДДМУ. На кафедрі пройшли навчання 263 здобувача освіти 7-го та 8-го семестрів 4-го курсу спеціальності «Медицина» другого освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр». У дистанційному режимі проводились як лекції, так і практичні заняття. В якості наочних матеріалів використовувалися презентації в Power Point програмі, власні фото- і відеоматеріали кафедри, ілюстративний матеріал з відкритих джерел, матеріали онлайн-конференцій.

Для забезпечення навчального процесу на кафедрі були створені електронні освітні онлайн-матеріали з дисципліни «Психіатрія, наркологія» та визначена послідовність їх вивчення. Завдяки тому, що доступ до платформи Moodle здійснювався через Інтернет, студенти міжнародного факультету не були прив'язаними до конкретного місця і часу, могли вивчати представлений матеріал у власному темпі з будь-якої частини земної кулі (зокрема, студенти ДДМУ знаходяться в Індії, Ізраїлі, Єгипті, Алжирі, Тунісі, Нігерії тощо).

Online режим читання лекцій у GoogleMeet дозволяв лектору задавати питання слухачам щодо розуміння найбільш складних та проблемних аспектів. На практичних заняттях в GoogleMeet для здобувачів освіти велике значення мало набуття практичних навичок з проведення клініко-психопатологічного обстеження пацієнта та визначення структури діагностичного пошуку. Робота в GoogleMeet з використанням інтернет-ресурсів також надавала можливість знаходити відеофільми з демонстрацією проведення опитування пацієнта для виявлення психопатологічного симптому, синдрому й нозології.

В ході практичних занять на платформі дистанційного навчання Moodle студенти вирішували тестові завдання, виконували письмові роботи, проводили пошук відповідей на поставлені питання при аналізі клінічних завдань.

Слід зазначити і недоліки дистанційної форми навчання. На жаль, нерідко здобувачі освіти відзначали технічні проблеми в роботі з інтернет-ресурсами. Хоча іноді це могло бути прийомом несумлінного студента – при відсутності знань і неможливості дати правильну відповідь починалось імітування проблеми з комп'ютерним зв'язком. При опитуванні іноді було очевидним, що здобувачі освіти «гуглять» в пошуках правильної відповіді, а під час відповіді читають з екрану монітора. Однак, більш важливою слід вважати проблему опанування практичних навичок поза госпітального простору, відсутність реального контакту з пацієнтами.

Таким чином, описана дистанційна освітня система вивчення навчальної дисципліни «Психіатрія, наркологія» дозволила здобувачам освіти міжнародного факультету з англомовною формою навчання опанувати навчальний матеріал в повну обсязі в дистанційному режимі.

Література

1. Кобець М.М., Кобець Ю.М. Оцінка використання digital-технологій у навчальному процесі під час пандемії COVID-19. Фармакоэкономика в Україні: стан та перспективи розвитку: матеріали XII наук.-практ. INTERNET-конф. (Харків, 22 травня 2020 р.). Харків, 2020. С. 124.

2. Crawford J., Butler-Henderson K., Jurgan R., Malkawi B., Glowatz M., Burton R., Magni P., Lam S. COVID-19: 20 countries' higher education intra-period digital pedagogy responses. Journal of Applied Learning & Teaching. 2020. Vol. 3, No.1. doi: 10.37074/jalt.2020.3.1.7.

УДК 378.046-021.68:61:37.018.43:004

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ «ПЕРЕВЕРНУТОГО НАВЧАННЯ» НА ЕТАПІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

**Юрко К. В., Бондаренко А. В., Терьошин В. О., Сохань А. В.,
Меркулова Н. Ф., Соломенник Г. О., Могиленець О. І.,
Граділь Г. І., Кацапов Д. В., Бондар О. Є., Гаврилов А. В.,
Винокурова О. М., Ткаченко В. Г.**

Харківський національний медичний університет

Вступ. Натепер соціальні зміни охопили всі сфери суспільного життя, зокрема систему освіти. Одним із значних проривів у техно-